

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Johdanto

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta.

Muutoksella toteutettaisiin pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukainen niin sanottu kotihoidon tuen Norjan malli. Esityksessä ehdotetaan, että kotihoidon tuen maksamiseksi edellytettäisiin, että tuen saaja on asunut Suomessa vähintään kolme vuotta. Asumisaikavaatimus koskisi vanhempaa tai huoltajaa, joka pääasiassa hoitaa lasta, ja kotihoidon tuki maksettaisiin kyseiselle vanhemmalle tai huoltajalle. Tukea ei maksettaisi, jos lasta hoitaisi pääasiallisesti perheen ulkopuolinen hoitaja.

Ehdotettu asumisaikavaatimus koskisi tilanteita, joissa muutto Suomeen on tapahtunut ehdotetun lain tultua voimaan.

Lisäksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukaista hoidon tuottajan määritelmää ehdotetaan muutettavaksi varhaiskasvatuslain muutosten johdosta.

17.2.2026 HE-luonnoksen suomenkielisen version pääasiallisesta sisällöstä on korjattu kirjoitusvirhe.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa tavoitteena on, että Suomeen kotoudutaan työllä. Hallitusohjelman mukaan toteutetaan Norjan mallin käyttöönotto siten, että oikeus kotihoidontukeen alkaa usean vuoden asumisajan jälkeen. Lisäksi hallitusohjelman mukaan nostetaan maahanmuuttajataustaisten lasten osallistumisastetta varhaiskasvatukseen, sillä se tukee koko perheen kotoutumista ja kielenoppimista, ja huolehditaan, että toimeentulotukea saavien alle kouluikäisten lasten vanhemmat ohjataan työmarkkinoille.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on tukea hiljattain Suomeen muuttaneiden pienten lasten vanhempien nopeampaa kotoutumista sekä edistää lasten kotimaisen kielen oppimista ja osallistumista yhteiskuntaan. Tavoitteena on, että alle kolme vuotta Suomessa asuneet pienten lasten vanhemmat valitsisivat lapsen hoitomuodoksi nykyistä useammin varhaiskasvatukseen osallistumisen. Samalla vanhemmat ohjautuisivat nykyistä useammin työmarkkinoille ja kotoutumispalveluihin.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta. Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om@gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/14657/2025. Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.stm@gov.fi tai postitse osoitteeseen Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, PL 33, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/14657/2025. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus STM050:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasyyistä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 3.3.2026 klo 16:15. Vain määräaikaan mennessä saapuneet lausunnot otetaan huomioon. Lausuntoaika on ohjeellista kuuden viikon lausuntoaikaa lyhyempi, sillä asia on ollut lausuntokierroksella 7.10.2025-20.11.2025 (ks. <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=5763a4fc-3caf-4424-9d27-4389d61645e2>). Nyt pyydetään lausuntoja muokatusta esitysluonnoksesta.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat:

Johtaja Henna Huhtamäki, henna.huhtamaki@gov.fi, puh. 0295 163 072 (poissa 17.-20.2.2026)

Lakimies Silja Dahlgren, silja.dahlgren@gov.fi, puh 0295 163 391 (poissa 17.-20.2.2026)

Neuvotteleva virkamies Jere Päivinen, jere.paivinen@gov.fi. puh 0295 163 614

Linkit

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM050:00/2025> - Linkki sosiaali- ja terveysministeriön hankesivulle

<https://stm.fi/sv/projekt?tunnus=STM050:00/2025> - Länk till social- och hälsovårdsministeriets projektsida

Liitteet:

[Ändring av lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn_huvudsakliga innehåll, specialmotivering, lagförslag.pdf](#)

[HE kotihoidontukilain muuttamisesta_uusi lausuntokierros PÄIVITETTY 17022026.pdf](#)

Jakelu:

Ahvenanmaan maakuntahallitus, Ålands landskapsregering

Akava ry

Amnesty International Suomen osasto

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia

Elinkeinoelään keskusliitto EK

Espoon kaupunki

Familia ry

Helsingin kaupunki

Henkilöstöala HELA ry

Jyväskylän kaupunki

Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö IOM

Kansaneläkelaitos

KEHA-keskus

Kunta- ja hyvinvointialuetyöntajat KT

Kuopion kaupunki

Lahden kaupunki

Lapsiasiavaltuutetun toimisto

Lapsiperheiden Etujärjestö ry

Lastensuojelun keskusliitto

Maahanmuuttovirasto

Mannerheimin lastensuojeluliitto

Miessakit ry

Moniheli ry

Monimuotoiset perheet -verkosto

Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministerio
Opetushallitus
Oulun kaupunki
Porin kaupunki
Saamelaiskäräjät
SAK
Siirtolaisuusinstituutti
Sisäministeriö
SOSTE ry
STTK
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen Yrittäjät
Suomi-Seura ry
Tampereen kaupunki
Tasa-arvovaltuutetun toimisto
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL
Turun kaupunki
Työ -ja elinkeinoministeriö
Työn ja talouden tutkimus Labore
Ulkoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki
Väestöliitto
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Yhteiset lapsemme ry

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Palonen Reima
Sosiaali- ja terveysministeriö

Päivinen Jere
Sosiaali- ja terveysministeriö